

	KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO		 wrzesień 2008 r.
	Urząd Statystyczny w Gdańsku	Data opracowania: 23.10.2008 r.	
Kontakt: e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl			
Tel.: (0 58) 7683-130		Internet: www.stat.gov.pl/gdansk	

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. odnotowano niższą niż przed rokiem dynamikę wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), w kraju natomiast była ona wyższa. Analogiczna sytuacja wystąpiła w produkcji budowlano-montażowej, gdzie odnotowano wzrost, jednak niższy niż w poprzednim roku. Wzrost ten dotyczył przede wszystkim przedsiębiorstw zajmujących się wykonywaniem instalacji budowlanych. Jednocześnie zarówno w przemyśle, jak i w budownictwie zaobserwowano wzrost wydajności pracy mierzonej wielkością przychodów na jednego zatrudnionego.

W handlu w dalszym ciągu panuje dobra koniunktura – w okresie trzech kwartałów 2008 r. odnotowano dalszy wzrost sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe oraz sprzedaży hurtowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. była wyższa niż w analogicznym okresie 2007 r. (jednak wzrost ten był niższy niż w kraju oraz niższy niż przed rokiem), zwiększyła się również ich ogólna powierzchnia użytkowa. Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

Obroty ładunkowe w portach morskich w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. były niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W dalszym ciągu pozycję dominującą w obrotach ładunkowych zajmują obroty ładunkowe dokonywane w ruchu międzynarodowym.

Według szacunków na rynku rolnym we wrześniu 2008 r. średnie ceny targowiskowe podstawowych produktów rolnych oraz ceny ich skupu (za wyjątkiem pszenicy, żyta i mleka krowiego) były wyższe niż we wrześniu 2007 r. W porównaniu do września poprzedniego roku wzrostowi uległa też wielkość skupu ziarna podstawowych zbóż i mleka krowiego, a spadkowi – wielkość skupu żywca rzeźnego wieprzowego (w przeliczeniu na mięso i w wadze żywej).

Sytuacja na rynku pracy nadal jest korzystna. W okresie trzech kwartałów 2008 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku – wzrost odnotowano przede wszystkim w budownictwie oraz obsłudze nieruchomości i firm. Zaobserwowano też dalszy spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych. Wśród bezrobotnych dominowały kobiety, jednak ich odsetek uległ zmniejszeniu.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. było wyższe niż przed rokiem i przewyższało średnią płacę krajową.

UWAGI

Prezentowane w Komunikacie:

- dane o pracujących, zatrudnieniu, wynagrodzeniach – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- dane o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, sprzedaży usług transportu, gospodarki magazynowej i łączności, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- dane o wynikach finansowych przedsiębiorstw – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw łowiectwa, leśnictwa, rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- dane o nakładach inwestycyjnych – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych (bez względu na rodzaj działalności) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2000 r.).

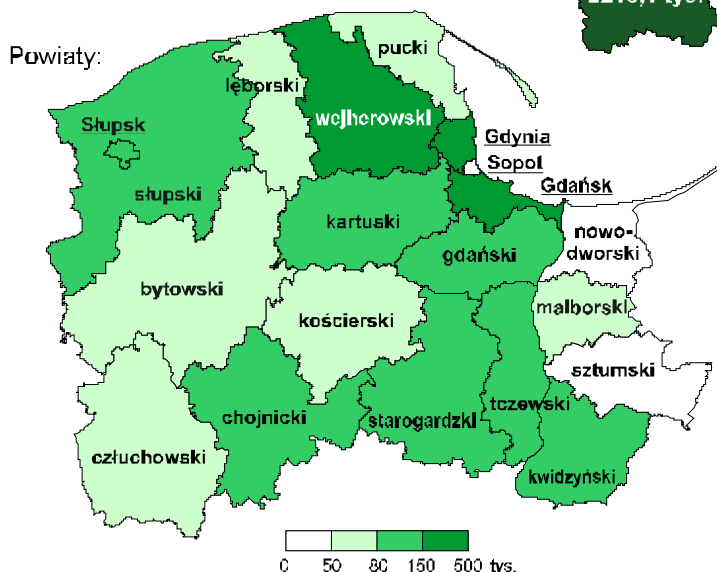
LUDNOŚĆ

Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. województwo pomorskie zamieszkiwało 2,2 mln osób, w tym 1,1 mln kobiet. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 50-59 lat – 332,0 tys. oraz osoby w wieku 30-39 lat – 325,9 tys.

W przekroju terytorialnym najwięcej osób mieszkało w miastach na prawach powiatu – Gdańsku – 455,7 tys. osób (20,6%), Gdyni – 249,8 tys. osób (11,3%) oraz w powiecie wejherowskim – 187,4 tys. osób (8,5%), a najmniej w powiecie nowodworskim – 35,6 tys. osób (1,6%).

Według stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. w województwie pomorskim zawarto 5723 małżeństwa, zarejestrowano 13569 urodzeń żywych oraz 9836 zgonów. Współczynnik przyrostu naturalnego liczony na 1000 ludności wyniósł 3,38.

LUDNOŚĆ WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 31 VI 2008 r.

RYNEK PRACY

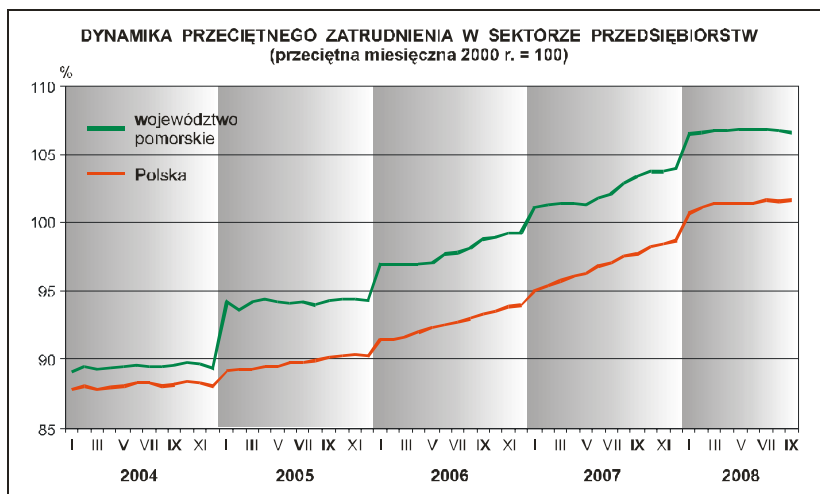
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniosło 277,6 tys. osób i wzrosło o 4,5% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. *W kraju w okresie trzech kwartałów br. przeciętne zatrudnienie w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. zwiększyło się o 5,2%.*

W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie wyniosło 38,2 tys. osób (o 12,0% więcej niż przed rokiem), a w sektorze prywatnym – 239,4 tys. osób (odpowiednio o 3,4% więcej).

Wzrost przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2007 r. wystąpił w sekcjach: budownictwo (o 14,5%), obsługa nieruchomości i firm (o 12,7%), hotele i restauracje (o 9,7%), handel i naprawy (o 6,9%), transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 4,6%), przetwórstwo przemysłowe (o 2,2%) oraz rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (o 1,6%). Natomiast redukcję zatrudnienia zanotowano w rybactwie (o 55,3%), górnictwie (o 4,5%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 3,2%).

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o największym udziale w zatrudnieniu wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano w produkcji sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (o 6,1%), produkcji wyrobów z metali (o 4,1%), produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (o 3,3%), produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 1,9%), produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 0,9%) oraz w produkcji mebli; pozostałej działalności produkcyjnej (o 0,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. wyniosło 277,9 tys. osób i było wyższe o 3,1% od notowanego we wrześniu ub. roku oraz o 0,1% niższe od wielkości sprzed miesiąca. *W kraju przeciętne zatrudnienie wzrosło w stosunku do września ub. roku o 4,1%, natomiast do sierpnia br. o 0,1%.*

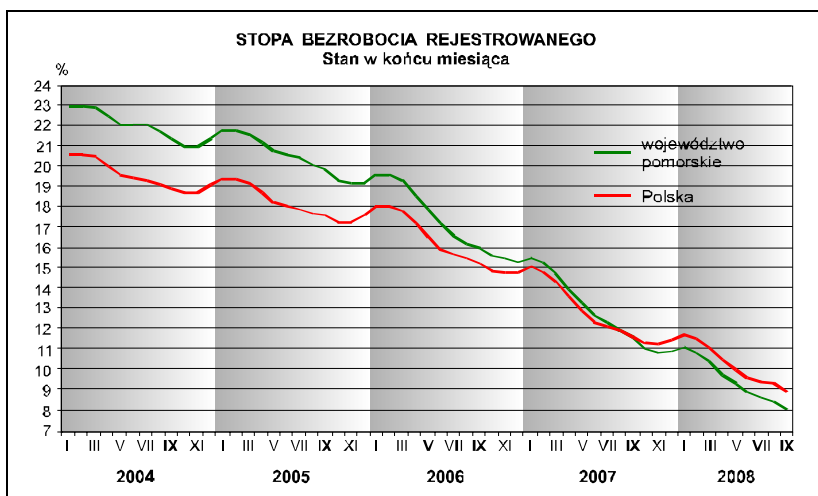
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych we wrześniu 2008 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego wyniosła 64,2 tys. osób i była niższa zarówno od wielkości sprzed roku, jak i od wielkości odnotowanej w sierpniu br. odpowiednio o 30,9% i 3,0%. Kobiety stanowiły 65,3% ogółu bezrobotnych i ich liczba zmniejszyła się o 31,2% w porównaniu z wrześniem 2007 r. Zwiększeniu uległ odsetek osób niepełnosprawnych – o 1,5 pkt procentowego, bezrobotnych mieszkańców wsi – o 1,0 pkt oraz osób dotychczas niepracujących – o 0,1 pkt.

We wrześniu br. zarejestrowano 13,2 tys. osób bezrobotnych, o 5,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Z ewidencji wyłączono 15,2 tys. bezrobotnych (o 3,8% mniej niż przed rokiem). 5,8 tys. osób podjęło pracę, 2,3 tys. osób rozpoczęło szkolenie lub staż, 4,5 tys. nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy, a 0,8 tys. osób dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

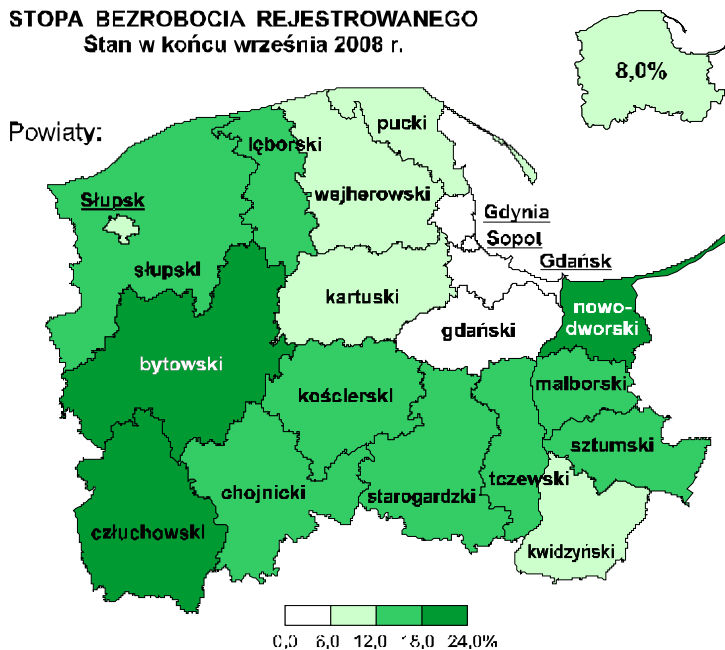
Do powiatowych urzędów pracy zgłoszono we wrześniu br. 8367 ofert pracy, co stanowi spadek w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku o 4,9%, a wzrost w stosunku do sierpnia 2008 r. o 25,2%. Na 1 ofertę pracy we wrześniu br. przypadało (podobnie jak przed miesiącem) 12 osób wobec 17 we wrześniu 2007 r.

Powiatowe urzędy pracy oferowały wiele aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, w ramach których przy pracach interwencyjnych pracowało 385 osób, 1642 osoby rozpoczęły szkolenie, a 686 osób zostało skierowanych na staż u pracodawcy.

Stopa bezrobocia rejestrowanego we wrześniu 2008 r. zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego miesiąca i ukształtowała się na poziomie 8,0%.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
Stan w końcu września 2008 r.

Spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy 19,0 tys. osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 21,2% ogółu bezrobotnych pozostawało bez pracy 24 miesiące lub więcej.

W najbliższym czasie 5 zakładów, w tym 4 zakłady sektora prywatnego, zapowiedziały zwolnienia grupowe, co łącznie daje około 204 pracowników zagrożonych bezrobociem.

We wrześniu br. wydatki z Funduszu Pracy wyniosły 27,4 mln zł, z czego 9,0 mln zł (32,9%) przeznaczono na zasiłki dla bezrobotnych.

W przekroju terytorialnym najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w powiatach: bytowskim – 5,6 tys. osób (w tym 3,6 tys. kobiet) oraz starogardzkim – 5,5 tys. osób (w tym 3,8 tys. kobiet). Natomiast najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w Sopocie – 0,3 tys. osób (w tym 0,2 tys. kobiet). Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy przypadało w powiecie bytowskim – 222 osoby oraz w powiecie sztumskim – 150 osób. Stopa bezrobocia rejestrowanego najwyższa była w powiecie nowodworskim – 20,4%, a najniższa w Sopocie – 1,7%.

WYNAGRODZENIA

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3195,25 zł (102,1% średniej płacy krajowej) i było wyższe o 8,7% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku, natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w kraju wzrosło w tym okresie o 11,3% i wyniosło 3131,03 zł.

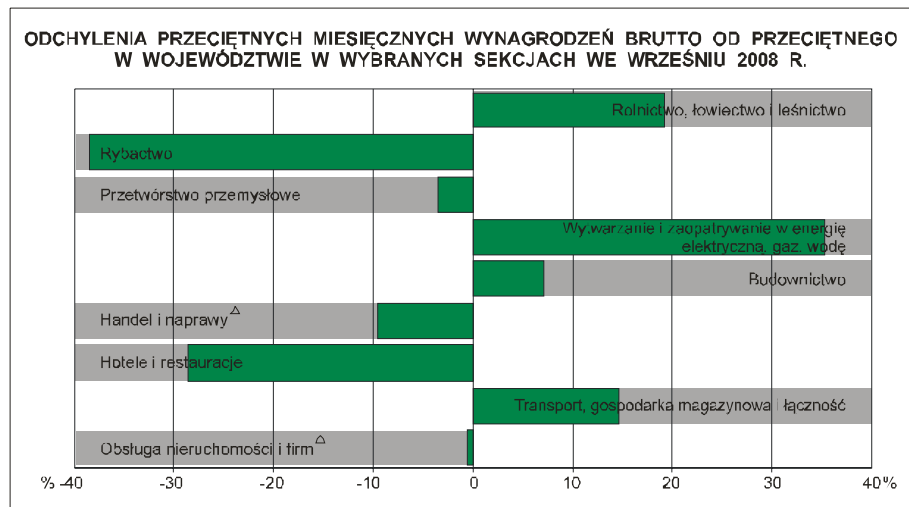
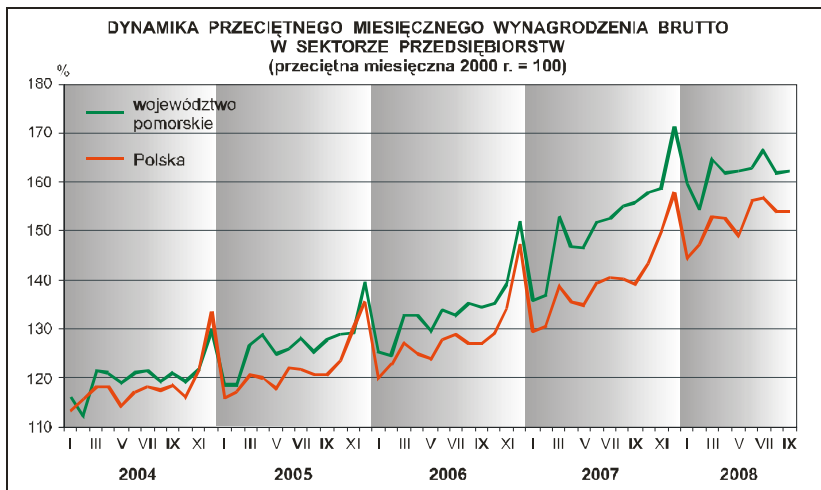
Przeciętna płaca w sektorze publicznym wyniosła 3971,93 zł i była wyższa o 16,2% od zanotowanej w analogicznym okresie ub. roku. W sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3071,13 zł, co oznacza wzrost o 7,1% w stosunku do trzech kwartałów ub. roku.

W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2007 r. wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odnotowano w górnictwie (o 34,7%), obsłudze nieruchomości i firm (o 13,4%), budownictwie (o 13,2%), rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (o 10,3%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 9,9%), przetwórstwie przemysłowym (o 9,8%), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 7,3%) oraz w hotelach i restauracjach (o 4,7%) oraz w handlu i naprawach (o 0,3%). Spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia zanotowano natomiast w rybactwie (o 10,6%).

W okresie trzech kwartałów 2008 r. wynagrodzenie wyższe od przeciętnego w województwie wypłacono w górnictwie, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę, rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie, transporcie, gospodarce magazynowej i łączności, budownictwie oraz w obsłudze nieruchomości i firm, a płace poniżej średniej otrzymali zatrudnieni w rybactwie, hotelach i restauracjach, handlu i naprawach oraz w przetwórstwie przemysłowym.

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r., spośród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu, wynagrodzenie powyżej przeciętnego zanotowano w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 29,6%), natomiast wynagrodzenie niższe niż przeciętne w województwie wypłacono w produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 28,7%), produkcji mebli; pozostałej działalności produkcyjnej (o 25,7%), produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (o 25,4%), produkcji sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (o 1,1%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 0,2%).

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3222,87 zł i było wyższe o 4,2% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku i o 0,2% niż w sierpniu br. *Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w kraju ukształtowało się na poziomie 3171,65 zł, co oznacza wzrost w stosunku do września 2007 r. o 10,9% oraz o 0,2% w porównaniu z sierpniem br.*

CENY

We wrześniu 2008 r. odnotowano wzrost **krajowych cen towarów i usług konsumpcyjnych** o 0,3%. W okresie styczeń-wrzesień br. ich wzrost był wyższy niż przed rokiem (2,8% wobec 2,3%). Mniejsza niż przed miesiącem była dynamika cen konsumpcyjnych w skali roku (4,5% wobec 4,8%).

Ceny żywności wzrosły we wrześniu br. o 0,6%. Więcej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili za warzywa i ryż, tłuszcze roślinne, cukier i przetwory makaronowe. Podrożało mięso wieprzowe, mięso wołowe oraz wędliny. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły przeciętnie o 0,5%. Więcej niż w sierpniu br. należało zapłacić za napoje alkoholowe (o 0,1%) oraz wyroby tytoniowe (o 3,0%). We wrześniu br. ceny odzieży i obuwia wzrosły po 1,4%. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych związanych z mieszkaniem wzrosły we wrześniu br. o 0,6%, natomiast ceny w zakresie transportu były niższe o 1,5%.

MIESZKANIA

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. oddano do użytkowania 8925 **mieszkań**, o 12,6% więcej niż w analogicznym okresie 2007 r. Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 4872 mieszkania (wzrost w stosunku do ub. roku o 33,9%) oraz w budownictwie indywidualnym – 3438 mieszkań (spadek o 3,4%).

W kraju w okresie trzech kwartałów 2008 r. oddano do użytkowania 106995 mieszkań, o 23,1% więcej niż w analogicznym okresie 2007 r.

Ogólna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania od początku roku wyniosła

857,9 tys. m² i wzrosła w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 11,9%. Budownictwo indywidualne oddało do użytkowania mieszkania o łącznej powierzchni 499,6 tys. m² (analogicznie jak w ub. roku), a w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem łączna powierzchnia użytkowa mieszkań wyniosła 324,4 tys. m² (wzrost o 38,9%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie trzech kwartałów 2008 r. kształtowała

się na poziomie 96,1 m², przy czym w budownictwie indywidualnym przeciętne mieszkanie miało 145,3 m², a mieszkanie przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 66,6 m².

W okresie styczeń-wrzesień br. wydano pozwolenia na realizację 16878 mieszkań (wzrost w stosunku do 2007 r. o 0,8%), w tym dla budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem na realizację 9631 mieszkań, dla budownictwa indywidualnego na realizację 6449 mieszkań oraz na realizację 372 mieszkań przez spółdzielnie mieszkaniowe.

W przekroju terytorialnym w okresie styczeń-wrzesień br. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w Gdańsku – 2936 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 206,8 tys. m² oraz w powiecie wejherowskim – 1213 mieszkań o łącznej powierzchni 113,1 tys. m².

We wrześniu 2008 r. oddano do użytkowania 1209 mieszkań, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku, jak i sierpnia br. odpowiednio o 2,6% i 57,6%. Inwestorzy indywidualni oddali do użytkowania 479 mieszkań (wzrost w stosunku do ub. roku o 23,1%), a inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem – 720 mieszkań (spadek o 2,8%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania we wrześniu 2008 r. kształtowała się na poziomie 94,1 m² i była o 8,3% większa niż w 2007 r. W budownictwie indywidualnym przeciętne mieszkanie miało 148,6 m² (wzrost o 8,9% w stosunku do w 2007 r.), a mieszkanie przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 58,2 m² (spadek o 7,3%).

We wrześniu 2008 r. wydano pozwolenie na realizację 2629 mieszkań, w tym dla budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem na realizację 1765 mieszkań, a dla budownictwa indywidualnego na realizację 710 mieszkań.

We wrześniu 2008 r. w kraju oddano do użytkowania 14007 mieszkań, co stanowi wzrost zarówno w stosunku do września 2007 r. (o 26,9%), jak i sierpnia 2008 r. (o 32,9%).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu września 2008 r. w **rejestrze REGON** zarejestrowanych było 238,9 tys. podmiotów, o 3,0% więcej niż w porównywalnym okresie ub. roku. Podmioty zarejestrowane w sektorze prywatnym stanowiły 95,8% ogółu, a ich liczba wyniosła 228,9 tys. (wzrost o 3,2% w stosunku do stanu z końca września 2007 r.). W sektorze tym dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (177,0 tys.), które stanowiły 74,1% ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w województwie. W porównaniu z wrześniem ub. roku zmniejszyła się liczba przedsiębiorstw państwowych (o 61,9%) i wyniosła 8 jednostek oraz liczba spółdzielni (o 3,0%) i wyniosła 1067 jednostek. Wzrosła natomiast liczba spółek handlowych (o 699 jednostek – 3,7%), w tym przede wszystkim spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (o 552 jednostki – 3,3%), które stanowiły 87,2% ogółu spółek handlowych (przed rokiem – 87,5%).

Najwięcej podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON koncentrowało swą działalność w sekcjach: handel i naprawy (25,5% ogółu jednostek; spadek o 0,8 pkt procentowego w stosunku do analogicznego okresu ub. roku), obsługa nieruchomości i firm (odpowiednio 18,7%; wzrost o 0,1 pkt w stosunku do ub. roku), budownictwo (12,2%; wzrost o 0,7 pkt) oraz przetwórstwo przemysłowe (11,8%; spadek o 0,3 pkt). Z kolei w przekroju terytorialnym najwięcej podmiotów zarejestrowanych odnotowano w Gdańsku (25,0% ogółu zarejestrowanych jednostek) i w Gdyni (13,6%) oraz w powiecie wejherowskim (7,2%), a najmniej w powiecie nowodworskim (1,6%) i sztumskim (1,3%).

ROLNICTWO

W bieżącym roku zbiory zbóż trwały wyjątkowo długo. Przedłużające się żniwa uniemożliwiły przygotowanie na czas stanowisk pod uprawę rzepaku. W optymalnym terminie zasiano tylko około 50% tego gatunku. Podobnie było ze zbożami ozimymi. Na koniec września zasiano około 60% powierzchni przeznaczonej pod uprawę pszenicy, żyta i pszenżyta. W całości zasiano w tym okresie wyłącznie jęczmień ozimy.

Na **rynku rolnym** województwa we wrześniu 2008 r. średnie ceny targowiskowe podstawowych produktów rolnych były wyższe niż we wrześniu 2007 r. Wzrosły także ceny skupu ważniejszych produktów rolnych, za wyjątkiem cen pszenicy, żyta i mleka. W porównaniu z sierpniem br. odnotowano spadek większości cen targowiskowych (za wyjątkiem ceny prosiąt na chów), niższe były także ceny produktów rolnych w skupie, poza ceną żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego oraz mleka.

We wrześniu 2008 r. skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) wyniósł 92,6 tys. t i był o 39,5% wyższy niż w analogicznym miesiącu ub. roku, w tym skup pszenicy kształtował się na poziomie 59,5 tys. t (wzrost o 42,2%), a żyta – 6,0 tys. t (wzrost o 38,7%).

W omawianym miesiącu średnie ceny skupu pszenicy (47,98 zł/dt) i żyta (42,00 zł/dt) były niższe od notowanych we wrześniu 2007 r. odpowiednio o 41,8% i 37,5% (*w kraju o 38,2% i 37,3%*), natomiast w stosunku do sierpnia 2008 r. cena pszenicy była niższa o 13,8% (*w kraju o 9,8%*), a cena żyta o 9,7% (*w kraju o 11,1%*). Przeciętna cena pszenicy uzyskana na targowiskach (84,29 zł/dt) była wyższa w stosunku do analogicznego miesiąca 2007 r. o 0,9% (*w kraju spadek o 9,2%*), a w stosunku do sierpnia br. zmniejszyła się o 10,7% (*w kraju o 11,3%*).

Skup żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso) wyniósł we wrześniu br. 4431 ton i był niższy niż przed rokiem o 20,4% oraz o 14,2% w stosunku do sierpnia br. Żywca wieprzowego skupiono 3991 ton, o 21,0% mniej niż rok wcześniej i o 9,4% mniej niż w sierpniu br., a wołowego (wraz z cielęcym) – 211 ton (podobnie jak we wrześniu ub. roku), o 15,9% więcej w porównaniu z sierpniem br.

Cena żywca wieprzowego w skupie (4,51 zł/kg) wzrosła w stosunku do września 2007 r. o 12,8% oraz o 2,0% w stosunku do poprzedniego miesiąca (w kraju odnotowano wzrost ceny w stosunku do września 2007 r. o 14,3% oraz o 2,8% w stosunku do sierpnia br.). Cena żywca wołowego (bez cieląt) wyniosła 4,25 zł/kg i była wyższa o 11,3% w porównaniu z wrześniem 2007 r. oraz o 6,0% w odniesieniu do sierpnia 2008 r. (w kraju wzrost o 0,8% w porównaniu z wrześniem 2007 r. i o 0,4% w stosunku do sierpnia 2008 r.).

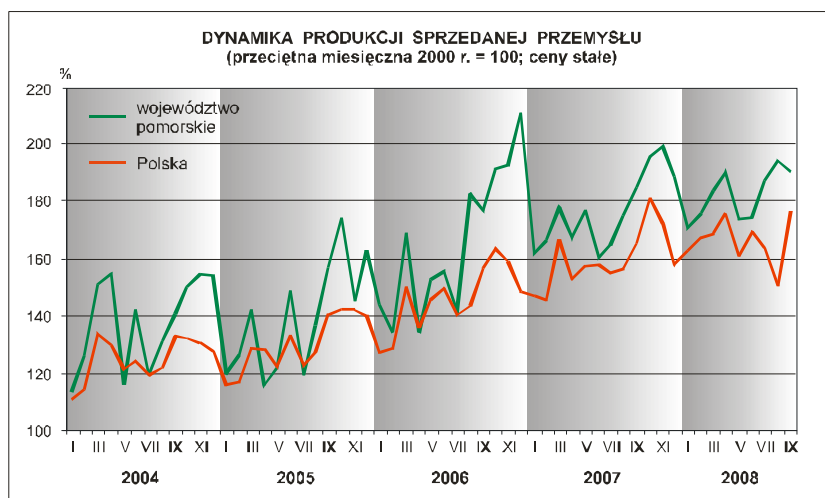
Cena targowiskowa ziemniaków kształtowała się na poziomie 82,03 zł/dt, tj. o 17,9% wyższym od notowanej we wrześniu 2007 r. i o 12,9% niższym w porównaniu z sierpniem br.

We wrześniu 2008 r. skup mleka (17,4 mln litrów) był wyższy o 8,5% od wielkości z poprzedniego roku oraz o 7,0% niższy od skupu zrealizowanego w sierpniu br., natomiast cena skupu mleka we wrześniu 2008 r. wyniosła 0,92 zł/l, co oznacza spadek w stosunku do września 2007 r. o 14,8%, a w stosunku do sierpnia br. wzrost o 2,2%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 39,1 mld zł i była wyższa w cenach stałych o 8,4% w odniesieniu do analogicznego okresu 2007 r. We wrześniu br. przedsiębiorstwa przemysłowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób uzyskały **przychody ze sprzedaży** (w bieżących cenach bazowych) w wysokości 4,5 mld zł i były one (w cenach stałych) wyższe w stosunku do września ub. roku o 2,7%, natomiast do sierpnia br. odnotowano spadek o 2,2%.

W kraju w okresie styczeń-wrzesień br. produkcja wzrosła o 6,8% w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. We wrześniu br. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w stosunku do września 2007 r. o 7,0%, w odniesieniu do sierpnia br. – o 17,4%

W przetwórstwie przemysłowym w okresie trzech kwartałów 2008 r. produkcja sprzedana była wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 7,6%. Wśród przedsiębiorstw o największym udziale w produkcji wzrost w stosunku do odpowiedniego okresu 2007 r. odnotowano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 53,3%) w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 32,3%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 6,0%). Spadek dotyczył głównie produkcji wyrobów chemicznych

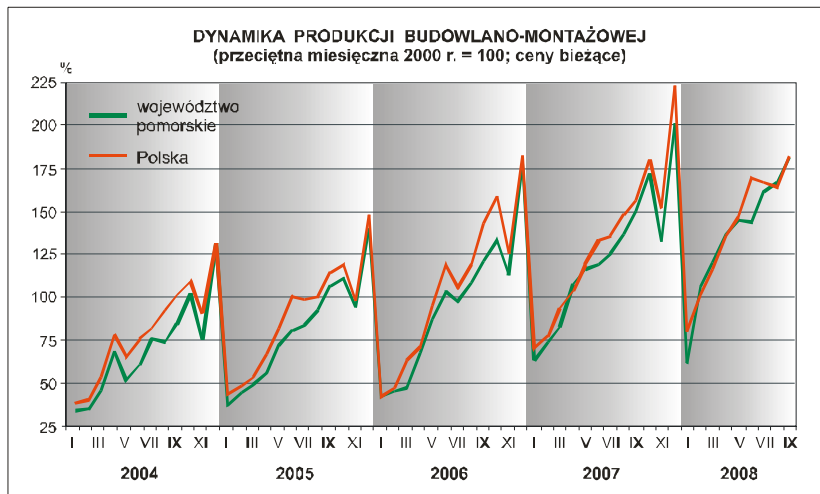
(o 7,3%), produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (o 3,6%) oraz produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich (o 0,3%).

Z wyrobów objętych badaniem w jednostkach dużych (powyżej 49 osób) w okresie trzech kwartałów 2008 r. wzrost w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. odnotowano m.in. w produkcji kontenerów specjalnie przystosowanych do przewozu różnymi środkami transportu (o 35,9%), w produkcji serów i twarogów (o 27,5%) oraz w produkcji mleka płynnego przetworzonego (o 12,5%). Natomiast spadek w stosunku do poziomu sprzed roku wystąpił m.in. w produkcji materiałów podłogowych z drewna (o 27,9%), w produkcji obuwia (o 25,4%) oraz w produkcji tarcicy iglastej (o 13,1%).

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w okresie styczeń-wrzesień br. wyniósł 264,9 tys. zł (w bieżących cenach bazowych) i był o 8,9% wyższy niż rok wcześniej. Najwyższą wydajność pracy (mierzoną wielkością przychodu na 1 zatrudnionego) odnotowano m.in. w produkcji wyrobów chemicznych (385,7 tys. zł), w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (207,8 tys. zł) oraz w produkcji artykułów spożywczych i napojów (202,1 tys. zł).

W okresie trzech kwartałów br. **przedsiębiorstwa budowlane** o liczbie pracujących powyżej 9 osób osiągnęły **przychody ze sprzedaży produkcji i usług** w kwocie 4899,2 mln zł, co oznacza wzrost o 28,4% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. We wrześniu 2008 r. produkcja wyniosła 667,3 mln zł i była o 26,2% wyższa niż w odpowiednim okresie 2007 r., a w stosunku do poprzedniego miesiąca br. o 11,3%.

Produkcja budowlano-montażowa w okresie styczeń-wrzesień br. ukształtowała się na poziomie 2931,9 mln zł, a jej wartość (w cenach bieżących) zwiększyła się o 29,3% w stosunku do wartości sprzed roku. W okresie trzech kwartałów br. produkcja budowlano-montażowa wzrosła w stosunku do odpowiedniego okresu ub. roku w jednostkach zajmujących się wykonywaniem instalacji budowlanych (o 69,5%) oraz w przedsiębiorstwach zajmujących się wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną (o 24,6%). Roboty o charakterze inwestycyjnym osiągnęły wartość 1655,7 mln zł, a ich udział w produkcji budowlano-montażowej wyniósł 56,5%.

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług liczony na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach budowlanych województwa w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniósł 211,6 tys. zł i był o 12,2% wyższy niż rok wcześniej, natomiast w kraju wydajność pracy kształtowała się na poziomie 238,1 tys. zł (212,3 tys. zł w okresie trzech kwartałów 2007 r.).

HANDEL

Sprzedaż hurtowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 22,6 mld zł i zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 13,4%. We wrześniu 2008 r. wyniosła 2,9 mld zł i była wyższa od wielkości sprzedaży sprzed roku o 17,9%, a w stosunku do sierpnia br. – o 4,8%.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniosła 10,9 mld zł i była wyższa o 18,2% od wielkości uzyskanej w odpowiednim okresie 2007 r. We wrześniu 2008 r. wyniosła 1,3 mld zł i wzrosła w stosunku do września 2007 r. o 15,4%, natomiast w odniesieniu do sierpnia br. była niższa o 0,1%.

W okresie trzech kwartałów 2008 r. wzrost sprzedaży detalicznej w stosunku do ub. roku dotyczył m.in. farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 40,7%), mebli, sprzętu RTV i AGD (o 29,9%) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 25,7%).

W kraju w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. sprzedaż detaliczna była wyższa o 15,4% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. We wrześniu br. odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej towarów o 11,8% w porównaniu z wrześniem 2007 r., a w stosunku do sierpnia br. o 1,8%.

PORTY MORSKIE

Dane dotyczące **obrotów ładunkowych** pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 95/64/WE. Metodologia tego badania (wprowadzonego wraz z przystąpieniem Polski do UE i odpowiadającego wymogom Eurostatu) różni się od metodologii badań z lat poprzednich. Obroty ładunkowe nie obejmują krajowego obrotu lądowego, jak również bunkru załadowanego na statki.

Od początku roku wielkość obrotów ładunkowych w województwie wyniosła 23,2 mln t, co oznacza spadek w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 14,2%. Wzrost odnotowano jedynie w przeładunkach ładunków z grupy „toczne samobieżne” (o 14,5%), w tym blisko 50% stanowiła grupa „samochody i inne pojazdy będące przedmiotem handlu”.

Obroty ładunkowe zrealizowane w ruchu międzynarodowym stanowiły 98,2% obrotów województwa ogółem, a ich wielkość zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 15,0% i wyniosła 22,8 mln t. Jedyne wzrost odnotowano w przeładunkach ładunków z grupy „toczne samobieżne” (o 14,4%).

W portach morskich województwa dominowały przeładunki dokonywane w porcie gdańskim – 13,4 mln t., które stanowiły 57,9% obrotów województwa ogółem. Najwięcej przeładowano ładunków z grupy „masowe ciekłe” – 8,4 mln t oraz „masowe suche” – 3,1 mln t.

W kraju przeładunki w morskich portach handlowych w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniosły 37,6 mln t, co oznacza spadek w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 5,8%.

We wrześniu 2008 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 2,7 mln t, co stanowiło wzrost w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku o 7,8%.

Dominowały obroty ładunkowe dokonywane w ruchu międzynarodowym (98,3% obrotów województwa ogółem), a ich wielkość wzrosła w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku o 7,3%. Wzrost ten dotyczył jedynie przeładunków ładunków z grupy „masowe ciekłe” – o 88,1%. Natomiast największy spadek odnotowano w przeładunkach ładunków z grupy „masowe suche” – o 31,4%.

Największe obroty odnotowano w porcie gdańskim – 1,6 mln t (wzrost w stosunku do września 2007 r. o 31,3%), co stanowiło 60,6% obrotów województwa ogółem. Najbardziej znaczący udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w porcie gdańskim miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe” – 67,2%, których przeładowano 1094,9 tys. t oraz „masowe suche” – 21,9% (356,1 tys. t).

W kraju przeładunki w morskich portach handlowych we wrześniu 2008 r. wyniosły 4,2 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do września 2007 r. o 4,6%, a spadek w stosunku do sierpnia 2008 r. o 16,7%.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według informacji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku liczba **przestępstw** odnotowanych na terenie województwa pomorskiego w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniosła 53,3 tys., o 4,4% mniej niż w analogicznym okresie 2007 r. W ogólnej liczbie przestępstw największy udział miały przestępstwa o charakterze kryminalnym – 65,7% (w 2007 r. – 66,5%) i przestępstwa o charakterze gospodarczym – 19,2% (przed rokiem – 18,9%). Natomiast udział przestępstw drogowych wyniósł (analogicznie jak przed rokiem) – 12,2%.

W grupie przestępstw kryminalnych dominowały kradzieże mienia – 11,5 tys. oraz kradzieże z włamaniem – 6,0 tys., przy wskaźniku wykrywalności odpowiednio 23,0% i 27,6%. W przekroju terytorialnym najczęściej przestępstw odnotowano w miastach na prawach powiatu: w Gdańsku – 13,7 tys. oraz w Gdyni – 6,5 tys., a najmniej w powiecie sztumskim – 0,7 tys., przy wskaźniku wykrywalności odpowiednio 41,7%, 55,6% i 81,9%.

Ogólny wskaźnik wykrywalności przestępstw w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniósł 62,4% (przed rokiem – 63,4%), w tym przestępstw o charakterze kryminalnym – 45,1%, gospodarczym – 94,1% i drogowym – 99,2%, wobec odpowiednio 47,2%, 94,1% i 99,0% w analogicznym okresie 2007 r.

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. odnotowano 2386 wypadków drogowych z ofiarami w ludziach (o 6,8% więcej niż w analogicznym okresie 2007 r.), w tym 164 wypadki ze skutkiem śmiertelnym. W wypadkach tych poszkodowanych było 3345 osób, w tym 126 osób zginęło. Najwięcej nietrzeźwych kierujących zarejestrowano w Słupsku (łącznie z powiatem słupskim) – 785 kierujących oraz w powiecie wejherowskim – 576 kierujących.

W liczbie przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w okresie trzech kwartałów 2008 r. najmniej odnotowano zabójstw – 31, kradzieży rozbójniczych – 34 oraz zgwałceń – 83 (przy wskaźniku wykrywalności odpowiednio – 100,0%, 73,5% i 71,1%).

We wrześniu 2008 r. w województwie pomorskim odnotowano 9,6 tys. przestępstw, co oznacza wzrost w stosunku do września 2007 r. o 45,6%, a w stosunku do sierpnia 2008 r. o 104,4%. W ogólnej liczbie przestępstw największy udział miały przestępstwa o charakterze kryminalnym – 52,1% (przed rokiem – 67,9%) oraz przestępstwa gospodarcze – 33,7% (przed rokiem – 15,5%). Natomiast udział przestępstw drogowych wyniósł 11,9% (wobec 13,1% we wrześniu ub. roku).

Wybrane dane o województwie pomorskim

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2007 r. b – 2008 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ¹ w tys.	a	•	•	2204,8	•	•	2206,6	•	•	2209,2	•	•	2210,9
	b	•	•	2212,6	•	•	2215,1	•	•	•	•	•	•
Bezrobotni zarejestrowani ¹ w tys.	a	128,7	126,3	121,2	114,0	108,2	102,9	99,4	96,0	92,8	88,1	86,6	86,9
	b	89,9	87,7	83,4	77,8	73,8	70,4	68,2	66,2	64,2	•	•	•
Stopa bezrobocia ^{1,2} w %	a	15,5	15,3	14,7	14,0	13,3	12,7	12,3	11,9	11,6	11,0	10,8	10,7*
	b	10,9*	10,7*	10,2*	9,6*	9,1*	8,7*	8,5*	8,2*	8,0	•	•	•
Oferty pracy	a	6597	6234	9280	9656	10010	9582	7797	8356	8800	8023	6609	5096
	b	6698	8190	8287	10250	7668	7360	8106	6683	8367	•	•	•
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ¹	a	46	40	28	25	22	20	23	21	17	18	18	22
	b	21	14	11	9	11	13	12	12	12	•	•	•
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ w tys.	a	263,5	264,0	264,6	264,1	264,2	265,5	266,3	268,2	269,5	270,5	270,5	271,0
	b	277,6	277,8	278,1	278,2	278,5	278,4	278,5	278,0	277,9	•	•	•
poprzedni miesiąc = 100	a	101,7	100,2	100,2	99,8	100,0	100,5	100,3	100,7	100,5	100,4	100,0	100,2
	b	102,4	100,1	100,1	100,1	100,1	99,9	100,1	99,8	99,9	•	•	•
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	104,2	104,6	104,7	104,5	104,4	104,3	104,5	104,8	104,6	104,9	104,6	104,6
	b	105,4	105,2	105,1	105,3	105,4	104,8	104,6	103,7	103,1	•	•	•
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ³ w zł	a	2699,60	2721,76	3040,53	2917,42	2914,29	3016,96	3030,99	3084,81	3093,96	3139,40	3151,39	3410,01
	b	3172,43	3066,56	3274,85	3215,48	3222,86	3238,23	3307,18	3216,28	3222,87	•	•	•
poprzedni miesiąc = 100	a	89,5	100,8	111,7	96,0	99,9	103,5	100,5	101,8	100,3	101,5	100,4	108,2
	b	93,0	96,7	106,8	98,2	100,2	100,5	102,1	97,3	100,2	•	•	•
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	108,4	110,1	115,2	110,7	113,3	113,6	114,9	114,7	115,7	117,0	114,1	113,0
	b	117,5	112,7	107,7	110,2	110,6	107,3	109,1	104,3	104,2	•	•	•
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	767	1499	2123	3083	3842	4614	5488	6751	7929	9301	10431	11670
	b	1159	2266	3145	3944	4582	5567	6949	7716	8925	•	•	•
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	106,1	106,1	102,3	109,1	120,3	111,4	106,7	118,0	123,5	122,3	124,6	116,5
	b	151,1	151,2	148,1	127,9	119,3	120,7	126,6	114,3	112,6	•	•	•
Nakłady inwestycyjne (od początku roku) ⁴ w mln zł (ceny bieżące)	a	•	•	584,2	•	•	1460,4	•	•	2505,9	•	•	4276,5
	b	•	•	858,6	•	•	2170,9	•	•	•	•	•	•
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	•	•	115,3	•	•	105,1	•	•	108,8	•	•	124,6
	b	•	•	147,0	•	•	148,7	•	•	•	•	•	•

1 Stan w końcu okresu. 2 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. 3 W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 4 W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Wybrane dane o województwie pomorskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE													
a – 2007 r.													
b – 2008 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Podmioty gospodarki narodowej ¹	a	228471	228005	228051	228941	229732	231169	232838	233075	231999	231975	232263	232806
	b	233294	233299	233782	234449	235669	237984	238925	239488	238880			
w tym spółki handlowe	a	18596	18666	18735	18773	18812	18863	18948	19017	19085	19160	19231	19321
	b	19397	19476	19547	19626	19713	19840	19693	19701	19784			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	3677	3685	3695	3692	3699	3701	3719	3733	3756	3772	3785	3794
	b	3812	3828	3842	3856	3869	3901	3884	3875	3890			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ² :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	•	•	101,8	•	•	102,3	•	•	101,8	•	•	103,2
	b	•	•	103,7	•	•	104,1	•	•	•			
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	a	113,1	107,3	98,8	97,5	99,8	97,4	95,7	112,0	118,6	106,9	93,7	101,6
	b	110,0	102,8	102,5	102,4	92,7	94,0	87,8	78,0	89,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	156,1	163,9	158,6	156,6	146,6	140,7	156,4	167,5	177,4	178,2	159,2	147,0
	b	143,1	137,1	142,3	149,3	138,8	134,0	122,9	85,6	64,8			
skupu żywca rzeźnego wółowego:													
poprzedni miesiąc = 100	a	99,2	101,8	98,5	99,7	97,7	99,2	99,7	101,3	98,5	97,9	99,7	102,4
	b	101,0	110,1	96,5	101,0	96,6	101,5	98,0	100,8	106,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	107,9	103,3	101,0	95,7	93,7	94,1	92,7	96,5	95,7	93,0	96,6	95,7
	b	97,5	105,5	103,3	104,5	103,4	105,7	103,9	103,4	111,3			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	a	93,4	102,9	92,2	111,8	96,1	108,8	114,5	100,3	100,8	89,3	90,2	100,9
	b	105,5	93,9	110,9	101,1	110,5	107,3	104,0	99,3	102,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	89,4	95,8	85,5	95,9	93,8	97,7	99,0	91,7	96,2	94,9	94,2	97,3
	b	109,9	100,3	120,6	109,1	125,5	123,7	112,4	111,3	112,8			

1 W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu. 2 W kwartale.

Wybrane dane o województwie pomorskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2007 r. b – 2008 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	a	76,8	102,6	106,9	94,1	105,5	90,7	102,7	106,1	105,5	105,8	101,7	94,7
	b	90,6	102,9	104,5	103,3	91,4	100,3	107,3	103,6*	97,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	112,6	124,1	105,3	124,9	116,1	103,3	116,7	95,8	104,5	102,4	102,6	89,3
	b	105,4	105,7	103,3	113,4	98,3	108,7	113,6	110,8*	102,7			
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	a	35,4	116,9	111,8	130,1	108,2	102,2	105,6	109,0	110,0	114,4	77,0	152,0
	b	30,4	172,1	113,7	114,4	105,4	99,3	112,4	103,5	109,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	151,5	163,7	176,5	158,5	133,9	115,0	128,5	126,2	124,3	129,4	117,3	112,8
	b	96,8	142,6	145,0	127,5	124,3	120,8	128,6	122,1	121,1			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ² :													
brutto ³ w %	a	•	•	5,6	•	•	6,0	•	•	5,7	•	•	5,6
	b	•	•	6,5	•	•	7,3	•	•	•			
netto ⁴ w %	a	•	•	4,5	•	•	5,0	•	•	4,7	•	•	4,6
	b	•	•	5,3	•	•	6,1	•	•	•			
Obroty ładunkowe w portach morskich ⁵ w tys. t	a	2545	3169	2865	2831	3246	3239	3059	3571	2493	2518	2658	2598
	b	2266	2144	2451	2771	2809	2457	2658	2938*	2688			
poprzedni miesiąc = 100	a	97,8	124,5	90,4	98,8	114,7	99,8	94,4	116,7	69,8	101,0	105,5	97,8
	b	87,2	94,6	114,3	113,1	101,4	87,5	108,2	110,5*	91,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	b	89,0	67,6	85,4	97,8	86,5	75,9	86,9	82,3*	107,8			
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	a	82,5	95,1	123,0	100,2	100,4	105,6	104,6	101,8	97,5	105,6	94,7	113,0
	b	87,0	97,8	109,9	101,8	100,0	103,8	110,4	93,4	99,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	118,5	122,6	131,4	124,2	120,5	118,1	119,6	116,9	116,9	120,6	118,7	120,6
	b	127,2	130,9	117,0	118,6	118,2	116,1	122,6	112,7	115,4			

¹ W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ³ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ⁴ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ⁵ Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 95/64/WE; dane i wskaźniki za 2007 r. obliczono w warunkach porównywalnych.

* Dane zmieniono w stosunku do wcześniej prezentowanych.